

Số: 63 /TB-VC1-DS

Hà Nội, ngày 20 tháng 11 năm 2019

VIỆN KSND TỈNH PHÚ THO
CÔNG VĂN ĐẾN
Số: 2561.....
Ngày 25 tháng 11 năm 2019.

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về giải quyết vụ án hôn nhân và gia đình

Thông qua công tác kiểm sát xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm đối với vụ án “Hôn nhân và gia đình” giữa nguyên đơn là chị Lê Thị The với bị đơn anh Nguyễn Đức Toại, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn Thụ. Tòa án cấp sơ thẩm và phúc thẩm có vi phạm nghiêm trọng về tố tụng và nội dung khi giải quyết cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án:

Chị Lê Thị The và anh Nguyễn Đức Toại kết hôn tự nguyện, có đăng ký kết hôn ngày 11/12/2009. Sau một thời gian thì vợ chồng phát sinh nhiều mâu thuẫn, hai người sống ly thân từ tháng 2/2016 đến nay không thể đoàn tụ được nên chị The đề nghị được ly hôn với anh Toại, anh Toại cũng xác định tình cảm vợ chồng không còn và đề nghị tòa án giải quyết cho ly hôn.

Về con chung: Chị và anh Toại có 01 con chung là cháu Nguyễn Thị Bảo Hân, sinh ngày 04/3/2012, hiện cháu đang ở với chị. Chị đề nghị được trực tiếp nuôi con và yêu cầu anh Toại cấp dưỡng nuôi con theo quy định của pháp luật.

Về tài sản chung: Vợ chồng có 01 ngôi nhà mái bằng xây khép kín khoảng 72m², 01 gian lán lợp mái tôn khoảng 30m², xây dựng trên diện tích đất 84m². Về nguồn gốc đất theo chị The ông Nguyễn Văn Thụ (bố chồng chị) cho vợ chồng chị làm nhà từ năm 2011-2012 nhưng chưa làm thủ tục sang tên giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Anh Toại và ông Thụ cho rằng chị có căn nhà và công trình trên đất là tài sản chung của anh Toại, chị The còn đất thổ cư là của cha ông để lại, ông Thụ chỉ cho vợ chồng anh Toại chị The mượn làm nhà để ở, nay vợ chồng anh Toại, chị The ly hôn thì phải trả diện tích đất này cho ông Thụ.

Chị The đề nghị được sở hữu và sử dụng toàn bộ nhà đất và chị có trách nhiệm thanh toán chênh lệch tài sản cho anh Toại và trả nợ chung gồm 12 người.

Anh Toại đề nghị được nuôi con và không yêu cầu chị The cấp dưỡng. Về nợ, anh chỉ chấp nhận những khoản nợ có thật và phải có giấy vay nợ và chữ ký của bên vay và bên cho vay. Khi ly hôn anh đề nghị được sở hữu căn nhà (anh sẽ để lại cho con gái khi cháu đủ 18 tuổi với điều kiện anh được trực tiếp nuôi cháu Hân), anh sẽ thanh toán chênh lệch giá trị tài sản chung (giá trị ngôi nhà) cho chị The.

2. Quá trình giải quyết của tòa án:

Tại Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 41/2016/HNGĐ-ST ngày 17/11/2016, Tòa án nhân dân huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình quyết định:

Về quan hệ hôn nhân: Xử công nhận thuận tình ly hôn giữa chị Lê Thị The với anh Nguyễn Đức Toại.

Về con chung: Giao cháu Nguyễn Thị Bảo Hân cho chị The trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục. Anh Nguyễn Đức Toại phải cấp dưỡng nuôi con mỗi tháng là 650.000 đồng....

Về tài sản và công nợ chung của vợ chồng: Xử bác yêu cầu của ông Nguyễn Văn Thụ về việc buộc vợ chồng anh Toại, chị The phải tháo dỡ nhà trả lại 84m² đất tại thửa đất 351 ở thôn Hưng Thịnh, xã Đông Long, huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình để trả đất cho ông Nguyễn Văn Thụ.

Xác định diện tích 84m² đất thổ cư (theo Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số 799/QSDĐ ngày 08/7/1997 mang tên ông Nguyễn Văn Thụ) tại thửa đất 351 ở thôn Hưng Thịnh, xã Đông Long, huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình là tài sản chung thuộc quyền sử dụng của anh Nguyễn Đức Toại và chị Lê Thị The.

Sau khi có bản án sơ thẩm, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Hải kháng nghị về phần tài sản, ông Nguyễn Văn Thụ kháng cáo về phần tài sản có liên quan đến ông, anh Nguyễn Đức Toại kháng cáo về con chung và tài sản.

Tại Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 15/2017/HNGĐ-PT ngày 27/6/2017, Tòa án nhân dân tỉnh Thái Bình, quyết định:

Chấp nhận một phần kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Hải.

Chấp nhận một phần kháng cáo của anh Nguyễn Đức Toại.

Không chấp nhận toàn bộ kháng cáo của ông Nguyễn Văn Thụ.

Sửa bản án sơ thẩm.

Về quan hệ hôn nhân: Xử công nhận thuận tình ly hôn giữa chị Lê Thị The với anh Nguyễn Đức Toại.

Về con chung: Giữ nguyên như án sơ thẩm.

Về tài sản: Sửa án sơ thẩm “Buộc chị Lê Thị The phải thanh toán tiền chênh lệch tài sản chung cho anh Nguyễn Đức Toại số tiền 70.000.000 đồng”. Còn lại giữ nguyên như án sơ thẩm.

Sau khi có bản án phúc thẩm, anh Nguyễn Đức Toại có đơn đề nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 27/2018KN-/HNGĐ ngày 28/9/2018 của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, theo hướng hủy một phần bản án sơ thẩm, phúc thẩm nêu trên về phần tài sản và nợ để xét xử sơ thẩm lại.

Ngày 04/01/2019 của Ủy ban thẩm phán - Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định: Chấp nhận kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy một phần bản án hôn nhân gia đình phúc thẩm số 15/2017/HNGĐ-PT ngày 27/6/2017 của Tòa án nhân dân tỉnh Thái Bình và hủy một phần Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 41/2016/ST- HNGĐ ngày 17/11/2016 của Tòa án nhân dân huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình về phần tài sản và nợ; Giao hồ sơ cho Tòa án nhân dân huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình xét xử sơ thẩm lại.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Nhà đất tại một phần thửa đất 351, xã Đông Long, huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình có nguồn gốc của cha mẹ ông Thụ để lại cho ông Thụ và vợ sử dụng từ thời điểm kết hôn năm 1980, năm 1997 ông Thụ được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng 376m² đất thổ cư. Đây là tài sản thừa kế của bố, mẹ ông Thụ để lại. Năm 2011-2012 ông Thụ cho vợ chồng anh Toại, chị The xây nhà trên 84m² có khuôn viên riêng trong thửa đất trên. Khi giải quyết vụ án Tòa án cấp sơ thẩm, phúc thẩm không thu thập chứng cứ, lấy lời khai của các đồng thừa kế của ông Thụ để xác định người được hưởng di sản thừa kế đối với nhà đất nêu trên mà chỉ căn cứ vào giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên ông Thụ để xác định nhà đất thuộc thửa đất 351 thuộc sở hữu của riêng ông Thụ là chưa có cơ sở vững chắc.

Ngoài ra, diện tích đất anh Toại và chị The đang sử dụng có chiều ngang mặt đường là 8,4m, nhà mái bằng có tum được xây hết chiều ngang thửa đất giao toàn bộ cho chị The là không đảm bảo quyền lợi của anh Toại.

Thửa đất 351 ở thôn Hưng Thịnh, xã Đông Long, huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình do vợ chồng ông Thụ, bà Len sử dụng từ năm 1980 đến nay nhưng khi giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm không đưa bà Len và những người liên quan vào tham gia tố tụng để làm rõ nguồn gốc và quyền lợi liên quan là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nêu lên để rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao chất lượng trong công tác kiểm sát giải quyết án dân sự, hôn nhân và gia đình./

Nơi nhận:

- Đ/c PVT VKSTC phụ trách VC1 (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- Vụ 9, VP VKS tối cao;
- Viện cấp cao 2, 3;
- Các Viện nghiệp vụ; VP VC1;
- 28 VKS tỉnh, TP thuộc khu vực phía Bắc (đ/b);
- Lưu VP, HSKS.

(42b)

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Phạm Văn Hòa